

“Hart en handen voor de medemens”

Stichting Voedselbank Appingedam-Delfzijl

Beleidsplan 2016-2020

Hoofdstuk 1. Inleiding:

In het beleidsplan 2016-2020 beschrijft de Stichting Voedselbank Appingedam-Delfzijl de doelstellingen en geplande acties voor de komende jaren. In dit plan geven we aan wat de Voedselbank in deze periode wil doen om het verlenen van voedselhulp aan cliënten uit de gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum te kunnen voorzetten alsook maatregelen te nemen om voedselverspilling tegen te gaan.

Wij hopen dat u, na het lezen van dit beleidsplan, een goed beeld heeft gekregen van de uitdagingen waarvoor de Voedselbank Appingedam-Delfzijl staat en dat dit reden geeft onze plannen van harte te ondersteunen.

Hoofdstuk 2. De Voedselbank Appingedam-Delfzijl in het kort:

De Stichting Voedselbank Appingedam-Delfzijl is een particulier initiatief dat in 2006 is opgericht in een samenwerkingsverband tussen een aantal kerkelijke en maatschappelijke instellingen onder de naam "Stichting Daadkracht in Manna".

De Stichting is door belastingdienst erkend als algemeen nut beogende instelling (ANBI), hierdoor is het voor o.a. bedrijven en particulieren fiscaal aantrekkelijk om financieel bij te dragen. Voor meer informatie verwijzen we u naar de website van de belastingdienst.

Doel:

De Voedselbank Appingedam-Delfzijl heeft zich als doel gesteld wekelijks gratis voedsel te verstrekken aan personen en gezinnen binnen haar werkgebied die niet in staat zijn hierin zelf volledig te voorzien en op deze manier ook voedselverspilling tegen te gaan.

De manier waarop dit gestalte krijgt is statutair vastgelegd en wordt o.a. bereikt door het inzamelen en verstrekken van voedsel en andere levensmiddelen.

De organisatie:

Het Bestuur:

Het bestuur is verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de Voedselbank. Het bestaat uit zes personen: een voorzitter, secretaris, penningmeester, een bestuurslid logistiek, screening en voedselveiligheid.

Alle werkzaamheden, verricht door zowel bestuursleden als overige vrijwilligers, worden verricht op basis van vrijwilligheid. De medewerkers ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden, in incidentele gevallen ontvangen vrijwilligers een geringe reiskostenvergoeding.

Het bestuur vergadert in de regel eenmaal per zes weken volgens een vooraf bekend gemaakt rooster.

Het werkgebied:

De Voedselbank Appingedam-Delfzijl bedient vanuit één uitgiftelocatie in Delfzijl cliënten uit de gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum.

Financiële verantwoording:

Het bestuur legt jaarlijks, door middel van de jaarrekening, verantwoording af over het gevoerde financiële beleid in een kalenderjaar. Jaarlijks wordt er, door twee personen vanuit externe instanties, een kascontrole uitgevoerd.

Vrijwilligers:

De Voedselbank werkt uitsluitend met vrijwilligers. Deze groep is verdeeld over een aantal activiteitengroepen, waaronder:

- Screening en administratie. Deze personen verrichten de screening van gegevens van nieuw aangemelde cliënten, de herbeoordeling van huidige cliënten, secretariële werkzaamheden en verwerken/beheren o.a. de cliëntenadministratie van de voedselbank
- Facilitaire ondersteuning en schoonmaak. Deze groep houdt zich bezig met algemeen ondersteunende werkzaamheden en het schoonmaken van de ruimtes.
- Chauffeurs. Deze halen wekelijks op diverse dagen voedsel bij het distributiecentrum, bij lokale supermarkten en bakkers.
- Sortering. Deze personen sorteren de aangeleverde goederen op soort, houdbaarheidsdatum en de methode van opslag (in de stelling, koeling of diepvries).
- Inrichting. Deze groep bevoorraadt op donderdagmiddag de uitgiftepunten zodat alles in gereedheid is gebracht voor de uitgifte op vrijdag.
- Uitgifte. Deze groep verricht de uitgiftewerkzaamheden op vrijdag.

Aannamebeleid cliënten en verstrekkingduur:

Ten aanzien van het accepteren van (nieuwe) cliënten conformeert de Voedselbank Appingedam-Delfzijl zich aan de richtlijnen van de landelijke organisatie.

Tenminste eenmaal per jaar wordt onderzocht of een cliënt (nog) in aanmerking komt voor ondersteuning door de Voedselbank.

De maximale duur van de ondersteuning is in principe drie jaar. In incidentele gevallen kan hiervan worden afgeweken. De huisregels die gelden t.a.v. de gang van zaken in en rond de Voedselbank Appingedam-Delfzijl vindt u elders op de website.

Voedseluitgifte:

Wekelijks wordt voedsel verstrekt op:

- Vrijdagochtend tussen 10.00 en 12.00 uur aan cliënten afkomstig uit de gemeenten Delfzijl (wijk Tuikwerd, Farmsum, Wagenborgen, Termunten en Woldendorp), Appingedam en Loppersum en op
- Vrijdagmiddag tussen 13.00 en 15.00 uur aan cliënten afkomstig uit de gemeente Delfzijl (wijk Delfzijl-Centrum, -West en -Noord, Holwierde, Bierum en Spijk)

Bij de uitgifte wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de gezinssamenstelling.

Hoofdstuk 3. Samenwerking.**Lidmaatschap Vereniging van Nederlandse Voedselbanken.**

Op 29 juni 2013 is de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken opgericht (Voedselbanken Nederland). Deze Vereniging is de koepelorganisatie van de inmiddels 164 aangesloten voedselbanken.

De Vereniging behartigt de belangen van de voedselbanken op landelijk niveau en ondersteunt de aangesloten voedselbanken met een servicecentrum. Rechtsvoorganger van de Vereniging was de Stichting Voedselbanken Nederland. Door wijziging van de rechtsvorm heeft de zeggenschap van de aangesloten voedselbanken gestalte gekregen.

Als lid van de landelijke Vereniging is de Voedselbank Appingedam-Delfzijl verplicht de landelijke richtlijnen te volgen en in gezamenlijk overleg gemaakte afspraken na te komen.

Actiepunten Voedselbanken Nederland.

De Vereniging wil op landelijk niveau de contacten met de grote voedselproducenten en leveranciers versterken. Uitgangspunt hierbij is dat de lokale contacten van de aangesloten voedselbanken worden gerespecteerd. Uitsluitend in samenspraak met de lokale voedselbank onderhoudt Voedselbanken Nederland het contact met een (grote) lokale leverancier.

Bijzondere acties.

Een aantal grote supermarktketens heeft laten weten zich te willen inzetten voor de minderbedeelden in onze samenleving. Zij zoeken naar mogelijkheden voedseloverschotten die uitstekend geschikt zijn voor consumptie te schenken aan de voedselbanken om te voorkomen dat deze worden vernietigd.

De groene voedselbank.

Gebleken is dat de landelijke voedselproducenten en supermarktketens alleen willen meewerken als wordt voldaan aan de voedselveiligheidseisen vastgesteld door de Voedsel- en Warenautoriteit. Dit houdt verband met de aansprakelijkheid voor het deskundig omgaan met voedselproducten en het voorkomen van schade aan de gezondheid.

Om deze reden moeten alle, bij de landelijke Vereniging, aangesloten voedselbanken het certificaat Voedselveiligheid behalen. De Voedselbank Appingedam-Delfzijl heeft dit certificaat inmiddels behaald en voldoet daarmee aan alle voorwaarden.

Via (onaangekondigde) controles wordt nagegaan of een voedselbank nog steeds aan deze voorwaarden voldoet.

Verdere professionalisering voedselbanken.

Voedselbanken Nederland biedt via het servicecentrum diensten ter ondersteuning aan. Daarbij gaat het o.a. om ondersteuning op het gebied van ICT, trainingen voedselveiligheid en voedselverwerving. De Voedselbank Appingedam-Delfzijl besteedt veel aandacht aan het werven en de verdere toerusting van de vrijwilligers.

Als gevolg van het feit dat de complexiteit van de werkzaamheden is toegenomen, is het van groot belang voldoende vrijwilligers met specifieke vaardigheden in huis te halen en te behouden.

Functionele contacten met maatschappelijke organisaties.

De kerntaak van de Stichting Voedselbank Appingedam-Delfzijl is het tijdelijk verlenen van voedselhulp. Het is een zelfstandige Stichting en is niet gebonden aan een gemeentelijke of andere instantie.

In de afgelopen jaren zijn er goede contacten ontstaan met de gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum, kerkelijke en overige maatschappelijk betrokken instanties in de regio, waaronder ook de Kledingbeurs "Maxima". Cliënten die bij ons in aanmerking komen voor ondersteuning, krijgen een pas waarmee ze ook bij deze instantie terecht kunnen.

Momenteel wordt overleg gevoerd met maatschappelijk werk en ISD-Noord-Oost over het wederzijds uitwisselen van cliëntgegevens met als doel onze cliënten zo optimaal mogelijk te ondersteunen en een beter toekomstperspectief te bieden zodat ze hun leven, ook in financiële zin, weer goed op de rails krijgen.

Hoofdstuk 4. Analyse huidige situatie.

• Ontwikkelingen.

De voedselbank is niet meer weg te denken uit de huidige samenleving. De vooronderstelling dat de voedselbank zichzelf overbodig zou maken, blijkt dus niet juist.

Het beeld dat voedselhulp alleen voor specifieke groepen noodzakelijk is klopt allang niet meer. Ieder mens kan op een gegeven moment in een situatie belanden dat hij of zij is aangewezen op (voedsel)hulp. De opvatting dat de voedselbank een waardevolle bijdrage levert aan de bestrijding van armoede wordt door steeds meer mensen gedeeld.

• Voedselaanbod.

De Voedselbank Appingedam-Delfzijl is afhankelijk van het landelijke aanbod dat via de distributiecentra onder alle voedselbanken wordt verdeeld.

Voedselbanken Nederland onderhoudt contacten met de landelijke aanbieders en supermarktketens om te trachten het aanbod zoveel mogelijk op peil te houden. Er zijn signalen dat deze bedrijven binnen afzienbare tijd meer voedsel zullen gaan doneren. Hoe dit zich verder ontwikkelt zal de toekomst moeten uitwijzen. Op dit moment zijn wij, dankzij de toelevering van het distributiecentrum alsook door het aanbod van lokale bedrijven, inzamelingsacties in kerken en buurtverenigingen, door organisaties en particulieren nog steeds in staat onze cliënten wekelijks van voedsel te voorzien. Hoewel we ons tot het uiterste inspannen een kwalitatief verantwoord pakket samen stellen en te verstrekken, is dit, als gevolg van fluctuatie in het aanbod, niet altijd zo goed als we zouden willen.

- **Financiën.**

Door de hoge eisen die worden gesteld door leveranciers van voedsel en de Voedsel- en Warenautoriteit, met name t.a.v. de koude-keten beheersing, is extra geïnvesteerd in de koel-vriescapaciteit en is een nieuwe bestelbus aangeschaft. De exploitatie van de voedselbank, o.a. kosten voor energie en brandstof, administratie etc. is een kostbare zaak en maakt dat we afhankelijk zijn van (gemeentelijke) subsidies en giften. Als gevolg van alle extra investeringen is het banksaldo naar een kritisch niveau gezakt. Er wordt gewerkt aan het verwerven van extra gelden om e.e.a. rendabel te houden.

Het vermogen van de Stichting Voedselbank Appingedam-Delfzijl komt tot stand door subsidies en donaties.

Na afloop van het (afgesloten) boekjaar worden de jaarstukken door de penningmeester opgemaakt (inclusief balans en staten van baten en lasten), waarmee deze rekening en verantwoording aflegt aan het bestuur.

- **Doelstellingen.**

Het behouden van de onafhankelijke positie en de oorspronkelijke functie van de Voedselbank Appingedam-Delfzijl waarbij als kerntaken gelden: het combineren van het tegengaan van voedselverspilling en de herbestemming van voedseloverschotten door het verstrekken van gratis voedselpakketten aan mensen in een financieel kwetsbare positie.

De Voedselbank Appingedam-Delfzijl signaleert momenteel een geringe daling van het aantal cliënten. Uit een analyse komt echter naar voren dat:

- ondanks sociale voorzieningen en schuldhulpverlening sommige cliënten grotendeels afhankelijk zijn van voedselhulp
- ondanks betaald werk er onvoldoende inkomen beschikbaar is en aanvullende voedselhulp noodzakelijk is
- een stijgend aantal cliënten langer dan drie jaar is aangewezen op voedselhulp
- door financiële beperkingen van ouders kinderen in een isolement dreigen te raken.

Uit een omgevingsanalyse blijkt dat:

- voedselhulp wordt gezien als een belangrijke steun in de rug voor mensen die het niet breed hebben
- tot gemeentebesturen en politieke partijen is doorgedrongen dat ondersteuning van de voedselbank een plek verdient binnen het gemeentelijke armoedebeleid.

Het bestuur van de Stichting Voedselbank Appingedam-Delfzijl stelt zich ten doel de voorziening zolang als noodzakelijk is in stand te houden en alles in het werk te stellen de cliënten de voedselhulp te bieden die binnen de mogelijkheden van de Voedselbank ligt.

Daarbij wordt tevens toegezegd dat erop wordt toegezien dat de cliënten door zowel bestuur als overige medewerkers met respect en met bescherming van hun privacy worden behandeld.

Hoofdstuk 5. Huisvesting.

Startte de Voedselbank Appingedam-Delfzijl haar activiteiten in 2006 in een garagebox met een dependance bij het Leger des Heils elders in Delfzijl, momenteel beschikt de voedselbank over een ruime locatie, nl. een voormalige gymzaal. Deze wordt, voor een aannemelijke huurprijs, beschikbaar gesteld door de gemeente Delfzijl.

De huurtermijn wordt telkens met een jaar verlengd. Er is overleg gaande een einde te maken aan deze, voor de voedselbank, onzekere situatie en te trachten de termijn voor meerdere jaren vast te leggen dan wel de locatie voor een symbolisch bedrag aan te kopen.

Gezien alle aanpassingen die zijn en nog moeten worden aangebracht in het kader van de voedselveiligheid, lijkt een van beide oplossingen zeer gewenst zo niet vereist.

Hoofdstuk 6. Outillage.

De voedselbank beschikt, naast een passende locatie, momenteel over een aantal (deels geschonken) nieuwe vriezers en koelers. De grote koelunit is dringend aan vervanging toe en momenteel worden fondsen benaderd om (een deel van) de kosten hiervan voor hun rekening te nemen.

Hoofdstuk 7. Activiteiten.

Ondanks het feit dat kerken, overige organisaties en particulieren hun uiterste best doen om de voedselbank met zowel geld als goederen te ondersteunen, blijft het lastig gedurende langere tijd de buffer houdbare voedselproducten op peil te houden.

Een aantal jaren werd er door de regionale radio- en tv-zender ten behoeve van de voedselbanken in de provincie Groningen in december een grote inzamelingsactie gehouden. De hoeveelheid voedsel die dit opleverde was overweldigend en, met beleid uitgegeven, toereikend voor een maand of vier.

Onder andere als gevolg van een bezuiningsronde bij de regionale oproepen is dit project voor dit jaar, wat onze provincie betreft, gesneuveld en moeten de voedselbanken in de provincie Groningen zelf een inzamelingsactie organiseren.

Dit vergt een extra inspanning van o.a. de vrijwilligers. De voorbereidingen hiervoor zijn reeds in volle gang.

Eindconclusie.

Het mag duidelijk zijn dat de Stichting Voedselbank Appingedam-Delfzijl, tien jaar geleden ontstaan vanuit een initiatief van kerken en andere welzijnsorganisaties en vormgegeven door een aantal vrijwilligers met hart en handen voor de kwetsbare medemens, als gevolg van o.a. de maatschappelijke ontwikkelingen en eisen t.a.v. de bedrijfsvoering, inmiddels is uitgegroeid tot een professionele organisatie die voortdurende bezinning vereist.

De komende jaren wordt verder gebouwd aan de voedselbank waarvan duidelijk is gebleken dat, hoe jammer ook, deze een waardevolle bijdrage levert aan en niet meer weg te denken is uit de samenleving.